46. krasta aizsardzības baterijas UGUNS KORIĢĒŠANAS TORNIS

Foto autors Ventspils Tūrisma informācijas centra foto arhīvs

Atjaunots 46. krasta aizsardzības baterijas uguns koriģēšanas tornis, padarot to pieejamu apmeklētājiem kā skatu torni. Ventspils 46. krasta aizsardzības baterijas uguns koriģēšanas tornis ar blakus esošajām četru lielgabalu pozīcijām ir Latvijā vienīgā tik labā stāvoklī saglabājusies krasta aizsardzības baterija, kas saglabājusi Otrā pasaules kara fortifikācijas principus. Turklāt, Ventspils 46.krasta baterijas tornis ir vienīgais šāda veida tornis Baltijas valstīs, kas ir restaurēts.

2025. gadā Ventspils muzejs, piedaloties pārrobežu sadarbības projektā "Tematisko skatu vietu maršruts" (Panorāma), ir pilnveidojis 46. krasta aizsardzības baterijas uguns koriģēšanas torni un ir uzstādīts tālskatis. Tas sniedz apmeklētājiem iespēju labāk iepazīt un vērot Ventspils piekrasti – saskatīt krasta līniju, novērot kuģu kustību un baudīt panorāmas skatus Baltijas jūrā. Tornis apmeklētāju apskatei bezmaksas ir pieejams, paredzot iespēju pa iekšējām kāpnēm doties augšā uz āra skatu platformu, no kuras paveras skats uz jūru. Lai sniegtu apmeklētājiem plašāku ieskatu, ir uzstādīts informatīvais stends, kas papildināts ar QR kodu, kurā redzama video animācija.

Militārā mantojuma komplekss būvēts 1939. gadā, uzsākot PSRS militāro bāžu būvniecību Latvijā. 46. krasta aizsardzības baterijā ietilpa četras Б -13 tipa lielgabalu pozīcijas.

Pirmā šīs baterijas kauja – 1941. gada 24. jūnijā, kad Ventspils ostai uzbruka vācu torpēdkuteri, kas ar baterijas pretuguns palīdzību tika padzīti no Baltijas jūras krasta. 28. jūnija rītā lielgabalus uzspridzināja.

46. krasta aizsardzības baterijas uguns koriģēšanas tornis bija nozīmīgs militārs objekts Otrā Pasaules kara laikā. Tā vēsture saistīta ar Krievijas un Vācijas parakstīto Molotova—Ribentropa paktu. Latvija tika iekļauta PSRS interešu sfērā un „draudzības un savstarpējās palīdzības līgumu", kura ietvaros sāka būvēt PSRS militārās bāzes Latvijas teritorijā, arī Ventspilī. Ventspilī tapa četras lielgabalu pozīcijas, uguns koriģēšanas tornis, komandpunkts, ūdens ņemšanas bunkurs, ģeneratorā/katlumājas bunkurs un inženieru bunkurs. Kā arī netālu tika izveidota kara pilsētiņa. Kara sākumā 46. krasta aizsardzības baterijai tika veikti vairāki Vācu aviācijas uzlidojumi. Pirmā baterijas kauja bija 1941. gada jūnijā, kad nacistiskās Vācijas aviācija veica uzlidojumu pilsētai, ostai un lidlaukam. Pirmajā reizē ienaidnieks tika padzīts, taču vēlāk, kad situācija pilsētā bija draudīgāka, lielgabali tika uzspridzināti un padomju karavīri pameta pilsētu. Vēlāk, ienākot nacistiskās Vācijas karaspēkam, pamestie krievu lielgabali tika aizvietoti ar vācu lielgabaliem, bet, karam beidzoties, objekts atkal nonāca Padomju karaspēka rīcībā.

+371+371 22466099

brivdaba@ventspils.lv

Pr. Ot. Tr. Ce. Pk. Se. Sv.

09:00-20:00 (Atvērts no 1.aprīļa līdz 31.oktobrim)

Vasarnīcu iela 58